

Når corona vender
hverdagen på hovedet

Aabenraa
Kommune

Tak

Så kort kan det i virkeligheden siges. Jeg vil dog alligevel gerne knytte lidt flere ord på det, som jeg synes, har været en ekstraordinær indsats fra de ansatte i Aabenraa Kommune i de første måneder af coronakrisen.

Mens jeg skriver disse linjer har krisen påvirket vores organisation i lidt mere end to måneder. Jeg er helt på det rene med, at situationen kan trække ud og sætte spor mange måneder endnu. Situationen kan også være ændret, når du som læser sidder med dette blad i hænderne. Med den største respekt for, at sygdommen stadig er i samfundet, og at konsekvenserne kan være store, tillader jeg mig alligevel at kigge lidt tilbage på tiden siden midten af marts.

Siden 11. marts er jeg nemlig blevet bekræftet i det, jeg godt vidste i forvejen. At vi i Aabenraa Kommune løser vitale arbejdsopgaver, som vores borgere, virksomheder og gæster i kommunen er afhængige af. Og vi løser dem på et meget højt niveau.

Som kommunaldirektør er jeg meget stolt over at stå i spidsen for medarbejderne i Aabenraa Kommune – og jeg er bestemt ikke blevet mindre stolt de seneste måneder.

Jeg ved, at mange af jer har haft en hverdag langt fra normalen, og jeg anerkender, at det har været vanskeligt at navigere i så stor en omstilling på så kort tid. For nogen forsvandt den fysiske arbejdsplads samtidig med, at opgaverne blev lavet om, og derfor har jeg også desto mere respekt for, at vi har løst en uventet sundhedskrise på et højt niveau.

I en krisesituation arbejder man på en anden måde, end man gør til hverdag. Derfor er det heller ikke unormalt, at man på et tidspunkt når et punkt, hvor man er blevet mentalt træt. Jeg skal være den første til at indrømme, at jeg er træt af COVID-19. Jeg er træt af de begrænsninger, der er

blevet lagt over vores samfund. Både arbejdsmæssigt og privat. En krisesituation slider på folk, og derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi giver os selv lov til at være trætte af situationen, selvom vi stadig tager den alvorlig.

Og selvom vi er trætte, og alle har måttet yde ofre i denne krise, så vil jeg alligevel tillade mig at konkludere, at der også er kommet gode ting ud af krisen.

For det første har jeg bemærket, at der er kommet en større respekt for offentligt ansatte. Mange af jer har i den grad været i ilden, og det har skabt en velfortjent respekt for de kommunale velfærdsopgaver.

For det andet har vi fået en øget opmærksomhed på vores drift. Personligt sidder jeg selv med arbejdsopgaver, der ofte kigger flere år ud i fremtiden. I de sidste to måneder er jeg blevet tvunget til at tænke driftsorienteret og kortsigtet. Mange af jer kan sikkert nikke genkendende til den nye arbejdsform, som i perioder nok er meget sund.

Den sidste ting jeg vil fremhæve er, at det nok er gået endnu mere op for os alle, hvor vigtigt vores fællesskab er. Kollegafællesskabet på kontoret eller ved kaffeautomaten har været savnet, og jeg er sikker på, at når vi alle er tilbage i en mere eller mindre normal hverdag, vil fællesskabet i den grad blive værdsat.

I den anledning må jeg også konstatere, at der i de seneste to måneder i sandhed er blevet sparet op til en fest. Derfor er jeg også glad for, at den store medarbejderfest er blevet rykket til 2021, hvor vi forhåbentligt alle igen kan mødes i et festligt lag. Vi fortjener det!

God læselyst.

Tom Ahmt, Kommunaldirektør

Aabne linjer

Udgiver

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa Kommune
Tlf. 7376 7676
www.aabenraa.dk

Ansvarshavende redaktør

Kommunaldirektør Tom Ahmt

Redaktion

Stabs- og arbejdsmarkedsdirektør,
Søren Lorenzen
Områdeleder Randi Bendix Keller Mortensen,
Mad & Måltider
Sekretariatsleder Tommy G. Svendsen,
Ledelsessekretariatet, Social & Sundhed
Sekretariatsleder Tom Wienke,
Forvaltningssekretariatet, Kultur, Miljø & Erhverv
Daginstitutionsleder Bodil Marie Thye,
Børnehuset Fladhøj, Børn og Skole
Kommunikationskonsulent Claus Bøge Jensen,
Byråds- og Direktionssekretariatet
Kommunikationskonsulent Kasper Stoof,
Byråds- og Direktionssekretariatet

Kontakt redaktion

personaleblad@aaenraa.dk

Oplag: 3500

Layout og tryk: Toptryk

Forside

Hverdagen, vi alle kender, er i den grad blevet vendt på hovedet i løbet af de seneste måneders coronakrise. Foto: Kerstin Bundgaard

Indhold

Leder
side 02

Ny direktør for bordenden i
historisk beredskabssituation
side 04-05

I frontlinjen mod corona
side 06

Mette gik fra personalejura til værnemidler
side 07

Da vi lukkede grænserne til Danmark
side 08-09

Virtuelle møder styrker mødekulturen
side 10

Hjemsendt på ubestemt tid som kontorelev
side 11

– I Aabenraa Kommune har vi medarbejdere
med hjertet uden på tøjet
side 12

Ledere og medarbejdere
har styret børnene gennem krisen
side 13

Første skoledag om igen
side 14-15

Arbejdsflid i krisetid
side 16

side 4-5

side 6

side 8-9

side 14-15

side 16

Der er blevet truffet store beslutninger og svære valg, når Aabenraa Kommunes social- og sundhedsforvaltning igennem coronakrisen har holdt beredskabsmøder. For bordenden sad Karen Storgaard Larsen.

Af Kasper Stoof

Lidt mere end fire måneder nåede Karen Storgaard Larsen at sidde i stolen som social- og sundhedsdirektør, inden en historisk sundhedskrise brød ud. På trods af den korte tid i jobbet, ser hun ikke situationen som en vild og voldsom ilddåb. Undervejs i krisen har hun nemlig haft en pålidelig og veldrevet organisation i ryggen.

– Da jeg blev tilbudt jobbet, sagde jeg ja til at tage ansvar, når det var nødvendigt. Coronakrisen har givet os udfordringer og tvunget os til beslutninger, vi ikke havde drømt om. Men jeg føler, jeg er blevet båret igennem krisen af en meget kompetent organisation. Både i min egen forvaltning, men også hele Aabenraa Kommune generelt, siger Karen Storgaard Larsen, der allerede i midten af februar på en vinterferie med hele familien havde på fornemmelsen, at verden snart ville ændre sig:

– I uge syv var jeg med min familie i Portugal på vinterferie. Og der kan jeg huske, at jeg tænkte, at der går nok noget tid, før vi kan komme ud at rejse igen. Jeg havde fornemmelsen af, at der var noget drastisk undervejs, lyder det fra direktøren, der allerede tidligt i forløbet rustede sin forvaltning til en krise.

Da det første danske tilfælde af covid-19 blev konstateret i slutningen af februar, begyndte Karen Storgaard Larsen at holde daglige møder med dele af sit kriseberedskab. Men først den dag, Mette Frederiksen lukkede det meste af Danmark ned, blev det egentlige sundhedsberedskab i social- og sundhedsforvaltningen aktiveret.

– Allerede tidligt i forløbet begyndte vi at forberede vores organisation til en ekstraordinær situation. Vi var indstillet på, at vi kom til at træffe svære beslutninger, og vi var forberedte på, at vi kunne komme i bekneb hvad angår både ekstra hænder og værnemidler, siger Karen Storgaard Larsen.

Næsen forblev i sporet

I en krisesituation er der forskellige mønstre for, hvordan forskellige personlighedstyper reagerer. Uden at gøre sig til ekspert på det psykologiske aspekt i en krise, vil Karen Storgaard Larsen gerne sætte ord på, hvordan der i hendes forvaltning blev handlet i en flygtig hverdag.

– Vi har haft næsen i sporet og set fremad. Vi har på intet tidspunkt slået op i banen eller ladet os slå ud af prognoser eller andre ting. Har ansvaret ind imellem føltes tungt? Ja – klart! Har vi været i tvivl undervejs? – naturligvis! Ydmyghed er efter min vurdering en nødvendig disciplin, siger direktøren.

Som direktør for social- og sundhedsforvaltningen står Karen Storgaard Larsen i spidsen for en forvaltning, hvor der mange steder er blevet løbet ekstrastærkt under nedlukningen. Mange vitale og kritiske arbejdsopgaver befinder sig i netop denne forvaltning, lige som det også er i den forvaltning at størstedelen af den kommunale kontakt med de ældre og svage borgere befinder sig.

– Coronakrisen og nedlukningen har haft store konsekvenser for de sårbare, handicappede og ældre i vores samfund. Det har været en stor omvæltning for dele af den gruppe, at de er blevet isolerede i eget hjem. Derfor har hele perioden også påvirket mig og mange andre i forvaltningen, da det jo netop er borgernes vilkår og trivsel, der ligger os så meget på sinde, fortæller Karen Storgaard Larsen og fortsætter:

– Jeg har i den seneste tid snakket med ulykkelige pårørende, der har fortalt om de menneskelige konsekvenser, der følger med en krisesituation som denne. Og selvom det set i bakspejlet var den rigtige beslutning at reducere smitterisikoen mest muligt, så har jeg den allerstørste respekt for, at beslutningen har påvirket mange mennesker.

Fra adrenalinsus til mentale udfordringer

De fleste danskere har nok set de skræmmende og tragiske billeder fra blandt andet Italien, som var et af de første lande til for alvor at mærke coronavirussens hårdhed. De billeder kendte de også i social- og sundhedsforvaltningen, hvor billederne dannede grobund for forberedelsen.

– Det har været en vanvittig rejse for os i sundhedsberedskabet. I begyndelsen kørte vi på adrenalinen, og vi forberedte os ud fra et scenarie, der mindede om Italien. Vi planlagde efter, at et stort antal medarbejdere vil blive smittet samtidigt, og at vi ville komme til at mangle værnemidler. Vi arbejdede ud fra et mindset om, at det hele ville eksplodere lige om lidt, siger Karen Storgaard Larsen og tilføjer:

– Og sagt med alt respekt for sygdommen så kom den eksplosion aldrig. Heldigvis oplevede vi ikke italienske tilstande i Danmark. Og det var faktisk en stor, mental udfordring. Vi havde forberedt os på et kort, intensivt forløb. I stedet fik vi en meget lang kriseperiode, hvor vi i månedsvis har været i sundhedsberedskab. Det er en særdeles stor udfordring, som har slidt på mange.

Fra sin plads fra bordenden har Karen Storgaard Larsen været med på tætteste hold, når sundhedsberedskabet i social- og sundhedsforvaltningen løbende har holdt møder. Foto: Kerstin Bundgaard

Krisen bliver en gamechanger

I begyndelsen af maj, hvor interviewet med Karen Storgaard Larsen finder sted, er det begyndt at gå den rigtige vej med smittetrykket i Danmark. Og det får social- og sundhedsdirektøren til at kigge en smule tilbage på to arbejdsmæssigt voldsomme måneder.

For selvom der har været brug for ekstra medarbejdere, prioritering af værnemidler og beslutninger om medarbejdere i risikogrupper, så har krisen fået social- og sundhedsforvaltningen til at rykke tættere sammen.

– I løbet af de sidste to måneder har vi flyttet os helt vildt. Vi har blandt andet brugt teknologien og digitale

løsninger på en helt ny måde. Jeg tror, denne krise kan blive en gamechanger for den måde, vi kommer til at arbejde i fremtiden, forklarer Karen Storgaard Larsen og fortsætter:

– 2020 vil nok blive husket som året, der forandrede mange ting på meget kort tid. Min største læring er, at skarp kommunikation er helt nødvendig i en krisesituation. Det har jeg forsøgt at leve op til.

Og så bliver 2020 også Karen Storgaard Larsens første hele år som social- og sundhedsdirektør. Det år glemmer hun nok ikke foreløbigt.

I frontlinjen mod corona

”Hold afstand” er en af Sundhedstyrelsens smitteforebyggende råd til danskerne. I skærende kontrast til dette råd er der en gruppe mennesker, som i kraft af deres job ikke kan trække sig tilbage og holde afstand, men tværtimod må gå helt i front i kampen mod corona. Én af dem er Helle Frees Nissen, social- og sundhedshjælper på Aabenraa Kommunes Special- og Rehabiliteringscenter i Rødekro.

Af Kerstin Bundgaard

Social- og sundhedshjælper Helle Frees Nissen har ikke, som så mange andre, været hjemsendt. Hun er en af de danskere, der varetager en af samfundets mest vitale jobfunktioner, og har derfor under hele nedlukningen haft sin daglige gang på Special- og Rehabiliteringscentret (SRC) i Rødekro. Centret er indrettet med boliger til borgere, der af forskellige årsager har behov for et midlertidigt ophold uden for hjemmet.

– Vi var blevet forberedt på, at der kunne komme en travl periode, hvor vi skulle aflaste sygehuset, men da vi pludselig skulle modtage en coronasmittet borger, kom det alligevel som et chok, siger Helle Frees Nissen og fortsætter:

Helle Frees Nissen på isolationsstuen iklædt alle de nødvendige værnemidler. Foto: Kerstin Bundgaard

Helle Frees Nissen i sin almindelige arbejdsuniform. Foto: Kerstin Bundgaard

– Jeg var på aftenvagt, da vi fik at vide, at vi skulle modtage en coronasmittet borger samme aften. Det var rigtig, rigtig, rigtig svært pludselig at skulle modtage og pleje en smittet borger. Da jeg kom hjem efter min første aftenvagt med pleje af coronapatienten, tænkte jeg, at nu har vi det godt nok tæt på. Nu er det ikke kun i København eller Italien. Nu har vi det helt tæt på, siger hun.

Som sosu-hjælper på SRC er det ikke første gang, at Helle Frees Nissen skal pleje en borger i isolation. Og selvom hun nu kom helt tæt på den virus, der har spredt sig med stor hast i hele verden, lod hun sig ikke kue:

– Jeg har været hos patienten hver dag. Jeg har ikke fortalt det til mine børn, selvom de er voksne. Det skal de ikke bekymre sig om. Men det var ikke sådan, at jeg var bange, fordi jeg har tillid til, at værnemidlerne virker, og vi har hele tiden haft alle de nødvendige værnemidler, siger hun.

Alligevel er der for Helle Frees Nissen noget ubehag forbundet med at trække i isolationsudstyret.

– Det, der har været svært ved at være inde hos borgeren, er, at du har mundbind og visir på, så brillerne dugger, når du udånder. Du har også den store, gule kittel, overtrækssko og gummihandsker trukket op over ærmerne. Det var varmt, og det er hårdt at trække vejret gennem værnemidlerne. Når jeg kom ud, så havde jeg brug for at få luft igen, siger hun.

Helle Frees Nissen håber selvfølgelig ikke, at de skal modtage flere borgere med covid-19, men skulle der blive brug for hende igen, så er hun parat til at hjælpe.

Mette gik fra personalejura til værnemidler

Når den almindelige hverdag kører derudaf, kan det sommetider føles som om, der er milevidt fra det administrative kontor ud i den borgernære drift. Mette Engesgaard har fået lov til at opleve et hurtigt, og atypisk, jobskifte midt i krisen.

Af Kasper Stooft

Da coronaepidemien for alvor brød ud i Danmark, og det meste af landet lukkede ned, var Aabenraa Kommune hurtig til at oprette en intern rådighedsbank. Den skulle give de medarbejdere, der var hjemsendt fra arbejdspladsen med begrænset mulighed for at varetage vanlige arbejdsopgaver, mulighed for at hjælpe til på de arbejdspladser, der på grund af epidemien havde særligt brug for hjælp.

En af de medarbejdere, der meldte sig til jobbanken, var Mette Engesgaard, der til dagligt huserer på rådhuset, hvor hun arbejder som personalejurist i Aabenraa Kommunes Personaleafdeling.

– Jeg har tidligere været tilmeldt Aabenraa Kommunes førlederafklaringsforløb. Jeg tror, det var derfor, de ringede til mig og spurgte, siger Mette Engesgaard om den henvendelse fra Sygepleje Nord, der til dagligt holder til på Nygade.

Efter lidt betænkningstid rykkede Mette Engesgaard fra hjemmekontoret til Nygade. Fra personalejurist til midlertidig leder af sygeplejen.

– Jeg har fået en supergod oplæring. Og jeg fik den i god tid, inden det eventuelt ville brænde helt på med coronasmitte. Det har været helt vildt spændende at have med personaleledelse at gøre, og det har været vildt spændende at se en del af Aabenraa Kommunes drift, som jeg slet ikke har kendskab til i forvejen, fortæller den midlertidige leder af sygeplejen.

Rådighedsbanken rykkede hurtigt

Det var ikke kun Mette Engesgaard, der fandt det spændende at skrive sig op i Aabenraa Kommunes interne rådighedsbank. I slutningen af marts, da nedlukningen var på sit højeste, var mere end 200 af Aabenraa Kommunes hjemsendte medarbejdere opskrevet i rådighedsbanken.

Af de mere end 200 medarbejdere blev lidt over 40 udlånt til en funktion, hvor der var brug for ekstra hænder. Rådighedsbanken var henvendt til ekstra hjælp til social- og sundhedsforvaltningen, der har løbet hurtigere end vanligt i hele coronatiden.

– Selvom det er på en negativ omstændighed, så har det faktisk været utroligt lærerigt at komme ud i et job, der er så langt fra mit daglige arbejde. Der er stor forskel på

Det har været en omvæltning for Mette Engesgaard pludselig at balancere med værnemidler i stedet for personalejura. Foto: Privat

drifts- og kontorarbejde, men der er også nogle ligheder. Jeg tror, man lærer af begge dele, siger Mette Engesgaard, der, når coronakrisen er veloverstået igen, vender tilbage på rådhuset.

Da vi lukkede grænserne til Danmark

Fredag 13. marts om aftenen indkaldte statsminister Mette Frederiksen til pressemøde. Her annoncerede hun, at grænserne skulle lukkes klokken tolv næste dag. På det tidspunkt vidste funktionsleder i Driftsenheden, Frank Hansen, vejtekniker, Hanne Petersen, og afdelingschef for Drift og Anlæg, Jesper Juhl Kristensen, endnu ikke, at det ville blive en delvis kommunal opgave.

Af Kerstin Bundgaard

Morgenkaffen var ikke en gang løbet igennem maskinen endnu, da Frank Hansen, funktionsleder i Driftsenheden, blev ringet op klokken otte lørdag morgen. I den anden ende af røret var afdelingschef Jesper Juhl Kristensen. Budskabet var klart. Grænserne skulle lukkes klokken tolv, og Aabenraa Kommune var blevet bedt om at lukke fem grænseovergange på kommunale veje.

Først da beredskabsdirektøren vækkede Jesper Juhl Kristensen med et telefonopkald tidlig lørdag morgen, vidste han, at denne lørdag skulle blive lidt anderledes end planlagt. Jespers første tanke var, at han måtte sætte de rigtige folk på opgaven. Efter at have ringet til Frank Hansen, blev vejtekniker Hanne Petersen ringet op, som også kunne springe til med kort varsel:

– Det kom jo ret pludseligt. Selvom man hører om grænselukningen om fredagen, så havde jeg jo ikke forventet, at

der ringer nogen til mig lørdag morgen og fortæller, at nu skal vi bare i gang, fortæller vejteknikeren.

Jesper Juhl Kristensen, Hanne Petersen og Frank Hansen vidste allerede om morgenen, at det ville blive et kapløb mod tiden at få lukket de fem grænseovergange i tide:

– Det var hurtigt ud kald. Det var en lørdag. Jeg var hjemme, og alle vores folk var også hjemme. Der var ikke nogen af os, der var klar til udrykning. Det kom lidt pludseligt, fortæller Frank Hansen.

Han fik den koordinerende rolle internt og eksternt i forhold til beredskab, politi, skiltefolk og vognmænd, der skulle komme med afspærringsmateriale, mens Jesper stod for den overordnede koordinering og kommunikation i samarbejde med den lokale beredskabsstab (LBS).

Syv medarbejdere blev kaldt på arbejde, og Driftsenhedens lager i Kliplev blev tømt for skilte. Hanne Petersen kunne med sin mangeårige erfaring på kort tid lave en omfattende skilteplan, som politiet straks kunne godkende. Hurtigt kunne hun sammen med Jesper Juhl Kristensen og Frank Hansen konstatere, at der ikke var afspærringsskilte nok. Betonklodser og store sandsække skulle også fremskaffes.

Hanne Petersen kunne heldigvis trække på sit netværk af leverandører, der ville være behjælpelige selv på en lørdag. Hun fik sat leverandørerne i forbindelse med Frank Han-

Frank Hansen ved den store grænseovergang i Padborg. Foto: Kerstin Bundgaard

Hanne Petersen laver skilteplaner på hjemmekontoret. Foto: Privat

Jesper Juhl Kristensen koordinerer grænselukningen hjemmefra. Foto: Privat

sen, der havde travlt med at trække i tråde for at fremskaffe de manglende materialer:

– Der var godt nok knald på. Jeg var oppe på 99 ind- og udgående telefonopkald den dag, siger han.

Vant til beredskabssituationer, men...

Alle tre er vant til at stå i akutte beredskabssituationer som eksempelvis oversvømmelser, hvor der skal handles hurtigt, men denne opgave var alligevel noget for sig.

Der var stor mediebevågenhed fra både lokale, landsdækkende og udenlandske medier, og det var vigtigt, at de lykkedes med grænselukningen inden klokken tolv. Det var tydeligt, at der var behov for samarbejde på tværs af myndigheder for at nå i mål med opgaven:

– Jeg havde en oplevelse af, at vi stod sammen om at løse opgaverne. De timer, jeg brugte på arbejdet betød ingenting, fordi samarbejdet mellem de mange aktører var så positiv en oplevelse. Det var sjovt at være med til, siger hun og bakkes op af Frank Hansen

– Det var faktisk et imponerende samspil mellem kommune, leverandører, beredskab og politi. Det kørte bare. Præcis klokken 12 blev grænserne lukket, men det var først sent om aftenen, vi var helt færdige. Vi måtte løbende optimere afspærringerne for at sikre, at de ikke kunne fjernes af personer, der ville krydse grænsen på trods af afspærringerne, siger han.

Øjeblikket, hvor grænsen blev lukket, husker Jesper Juhl Kristensen også tydeligt:

– Jeg kunne stå hjemme i stuen og se klokken 12, hvad

der skete live på kamera. Det var ret sjovt at se det, man har siddet og fjernstyret hele dagen, udmøntet for rullende kamera klokken 12, fortæller han.

Grænselukning var en mærkelig oplevelse

De tre hovedpersoner er også enige om, at det var en mærkelig følelse at lukke grænsen.

– Lige det der med at lukke grænsen, synes jeg, var lidt specielt. Følelsen i at skulle gøre det. Man kunne godt forstå, hvorfor det skulle gøres. At det var nødvendigt. Men derfra og så faktisk fysisk at sætte afspærring op mellem to lande, det var meget specielt, siger Jesper Juhl Kristensen.

– Forhåbentligt bliver det første og sidste gang, vi skal lave sådan noget, siger Frank Hansen grinende, og fortsætter:

– Ikke på grund af arbejdsbyrden, men fordi det var en mærkelig oplevelse at lukke grænsen. Det der med, at du lige pludselig lukker grænsen af, så folk ikke kan komme ind i Danmark, det var godt nok lidt specielt. Det bliver sjovere at fjerne det hele igen.

– Jeg synes, det var voldsomt at være med til at lukke grænsen. Vi skriver 2020, som er 100-året for genforeningen. Det skulle blive glædeligt, og lige pludselig – midt i det hele – bliver der lavet en fysisk grænse. Det er ret surrealistisk, siger Hanne Petersen.

Helt uventet, fra den ene dag til den anden, blev Jesper Juhl Kristensen, Frank Hansen, Hanne Petersen og en række andre medarbejdere i Aabenraa Kommune del af et historisk øjeblik, da de på fire timer lukkede grænserne til Danmark på grund af en verdensomspændende pandemi.

Virtuelle møder styrker mødekulturen

For mange af Aabenraa Kommunes ansatte bruges hverdagen normalt på at mødes i mødelokaler og kontorer for at drøfte arbejdsopgaver. I tiden med hjemsendte ansatte og forsamlingsforbud har virtuelle møder i stedet været vejen frem for både medarbejdere, kriseberedskab og byrådspolitikere.

Af Kasper Stooft

Normalt sidder de 31 folkevalgte byrådspolitikere i Aabenraa Kommune i en cirkel i byrådsalen på rådhuset, når der den sidste onsdag i hver måned afvikles byrådsmøder. Men marts- og april mødet blev for kommunens politikere en helt anden oplevelse end vanligt.

I stedet for de vanlige rammer blev de 31 politikere nemlig tildelt 31 forskellige lokaler, hvor de fra en telefon eller tablet kunne deltage i det virtuelle byrådsmøde, der som altid også kunne følges på Aabenraa Kommunes Facebook-side.

Det virtuelle mødesystem blev styret af kommunaldirektør Tom Ahmt, der fra sin plads i byrådsalen sørgede for at tænde politikernes mikrofoner i takt med, at de gerne ville have ordet.

– Det var en ret særlig oplevelse, som på sin vis bekræfter mig i, at vi i Aabenraa Kommune er godt med på den digitale front. Nogle kommuner valgte helt at aflyse byrådsmøder i begyndelsen af krisen, men vi vurderede, at den her fremgangsmåde var den bedste, og at vi kunne håndtere den digitale udfordring, forklarer han.

Forbedret mødekultur

Selvom de fleste nok gerne vil afvikle arbejdsmøder fysisk, så kan der alligevel være kommet noget godt ud af en hurtig tilvænning til en helt ny mødekultur.

Kriseberedskabet har holdt møder både fysisk og virtuelt, hvor afstandsreglerne selvfølgelig er blevet overholdt. Foto: Thomas Kruse

Det blev en ensom affære, da byrådsmedlem Ejler Schütt deltog i byrådsmødet i marts. Fra normalt at have 30 personer at dele lokale med, måtte Ejler Schütt klare mødet på den medbragte tablet. Foto: Kis Æbeløe

– Jeg tror faktisk, at vi alle er blevet bedre til at holde møder. Det kræver en anden disciplin, når man ikke umiddelbart kan aflæse de andre mødedeltageres kropssprog. I et virtuelt møde er der også mere fokus på, at deltagerne ikke taler i munden på hinanden, siger Tom Ahmt og fortsætter:

– Vi glæder os alle til igen at kunne mødes fysisk, men jeg er sikker på, at vi får en forbedret mødekultur ud af denne krise. Jeg forestiller mig også, at vi i fremtiden kommer til at håndtere flere møder, som ligger langt fra Aabenraa, på en mere virtuel måde end før coronakrisen.

Tom Ahmt har selv stået i spidsen for direktionens beredskabsmøder, som i den første tid af nedlukningen foregik hver dag og som ofte havde både fysiske og virtuelle mødedeltagere.

Også for Povl Kylling Petersen var det et anderledes byrådsmøde. De mange skærme slog ham dog ikke ud af kurs, og mødet blev gennemført virtuelt fra enmandskontoret. Foto: Kasper Stooft

Hjemsendt på ubestemt tid som kontorelev

Det kan være udfordrende for selv de mest erfarne medarbejdere at finde sig til rette på hjemmekontoret, afkoblet fra det sociale og faglige samspil med kollegerne. Kontorelev Morten Müller blev hjemsendt 14 dage efter opstart på sin nye elevplads i Budget i børn- og skoleforvaltningen, og det stiller store krav til både elev og arbejdsplads.

Af Kerstin Bundgaard

Hvert år begynder der i Aabenraa Kommune et nyt hold kontorelever, der gennem deres elevtid får mulighed for at snuse til forskellige forvaltninger eller afdelinger. Som den uddannelsesansvarlige for kontoreleverne sørger udviklingskonsulent Annette Havmand for et veltilrettelagt uddannelsesforløb. Forløbet kan dog være nok så veltilrettelagt, når en udefrakommende faktor som coronapandemien lukker arbejdspladsen fra den ene dag til den anden.

Morten Müller startede for et halvt år siden som kontorelev i finansenheden, og i marts 2020 havde han sin første dag i Budget.

– Min udfordring har været, at jeg ikke har nået at få et overblik over vores arbejdsopgaver endnu, og det er svært at danne sig hjemmefra, fortæller førsteårseleven Morten Müller.

Annette Havmand afholder videomøder med eleverne for at bevare kontakten til dem. Det samme gør de enkelte praktikvejledere.

– Jeg kan mærke, at nogle af dem er ved at være møre af at sidde alene derhjemme. Det er lang tid, og det er hårdt som

Morten Müller fortsætter sin elevuddannelse fra hjemmekontoret. Foto: Privat

elev at sidde helt alene i sit uddannelsesforløb. Men de kører bare på, og jeg er enormt stolt af, at de sidder derhjemme og knokler med deres opgaver, siger Annette Havmand.

Udfordringer er der nok af, når man som nystartet elev uden egne ansvarsområder og uden egentligt kendskab til det nye team bliver hjemsendt.

– Opgaverne kommer ikke til én på samme måde nu, som de gjorde før. Når du sidder inde på kontoret, har du fingeren på pulsen hele tiden alene ved din tilstedeværelse. Nu skal både elever og vejledere være opsøgende på en helt anden måde, siger Morten Müller.

Økonomikonsulent Irene Kornbeck, der er praktikvejleder for Morten Müller, er enig:

– Morten er jo god. Han vil gerne sætte sig ind i det og undersøger mange ting selv. Alligevel er det en udfordring, at vi skal undvære sidemandsoplæringen, når budgetopgaver er så nyt for ham.

Sammen om velkomst til nye elever

Annette Havmand arrangerer hvert år i maj en introduktionsdag for kommende elever sammen med førsteårseleverne. Her kan de nye elever se deres arbejdspladser, hilse på vejledere og møde førsteårseleverne. Men det har coronakrisen også sat en stopper for.

Morten Müller og de fem andre førsteårselever benytter nedlukningen konstruktivt og er gået sammen om at udforme et velkomstbrev til de nye kontorelever med en beskrivelse af, hvilke opgaver de arbejder med, og hvilke udfordringer de har, når de arbejder hjemmefra.

– Håbet bag dette brev er, at de kommende elever mærker, at de ikke er glemt, og at vi ser frem til at tage imod dem i september, siger Morten Müller på vegne af alle førsteårselever.

Førsteårseleverne har udformet et brev til de kommende elever. Foto: Kerstin Bundgaard

– I Aabenraa Kommune har vi medarbejdere med hjertet uden på tøjet

For Aabenraa Kommunes borgmester, Thomas Andresen, har perioden med coronanedlukning bekræftet ham i, at han arbejder i en veldrevet og professionel organisation. Samtidig er politikken mere eller mindre sat på pause, og driften har taget over.

Af Kasper Stoof

– Jeg har på intet tidspunkt i den her periode følt usikkerhed. Som borgernes repræsentant i kriseberedskabet har jeg været meget tryk.

Ordene kommer fra borgmester Thomas Andresen, der – ud over en usædvanligt tom kalender – i de seneste måneder har fulgt Aabenraa Kommunes kriseberedskab fra tætteste hold. Enten fysisk på rådhuset eller fra hjemmet i Tinglev, har Thomas Andresen kunne se Aabenraa Kommune styre sig gennem krisen.

– Min refleksion her et par måneder inde i krisen er den, at det meste af det politiske liv faktisk ret hurtigt blev sat ud af spil. I stedet gik vi ind i en driftsfase, hvor dygtige ledere og medarbejdere i kommunen i den grad er kommet i spil, siger borgmesteren.

Selvom coronakrisen på mange områder er usikker og ikke mindst ukendt grund, så har borgmesteren alligevel brugt kriseerfaring på nogle områder.

– Vi har før afviklet krisescenarier, som skulle ruste os til en kommende krise. Og selvom temaet ikke kan sammenlignes, så er der alligevel noget genkendelighed. Det er mit klare indtryk, at folk ved, hvad de skal gøre, når krisen rammer, siger borgmesteren.

Thomas Andresen har igennem hele coronakrisen været tryk som borgernes repræsentant i det kriseberedskab, der har været oprettet. Foto: Preben Matthiesen

Grænseoverskridende nedlukning

Når et helt land bliver ramt af en fælles nedlukning, så vil der være elementer af processen, der kan virke grænseoverskridende. Således også for Aabenraa Kommunes borgmester.

– Jeg tror, mange kan genkende den her følelse af, at nedlukningen på sin vis var grænseoverskridende. Kontrollen bliver taget fra en, og man mærker for alvor krisens konsekvenser, når den vanlige hverdag lige så stille lukkes ned og særlovgivningen tager over, siger han.

Selvom hverdagen endnu ikke ligner sig selv, så er Thomas Andresen ikke i tvivl om, at der af coronaperiodens første to måneder ligger nogle gode lærepenge og venter på at blive samlet ind.

– Vi kommer nok alle til at lave lidt om på vores vaner. Både i privat- og arbejdslivet. Vi får blandt andet nye, digitale redskaber hele tiden, som i den grad er gode at mestre, siger borgmesteren, som også har lært af afsavnet til den vanlige hverdag:

– Savnet til den fysiske varme og nærhed er jeg nok ikke ene om at have haft. Det gode håndtryk eller kram, som pludselig virker så langt væk. Heldigvis har jeg været vidne til, at mange af medarbejderne i Aabenraa Kommune har udvist hjertevarme på en anden måde i denne tid, hvor folk i alle aldre har haft brug for at mærke en medarbejder med hjertet uden på tøjet. Det er en organisation, jeg er oprigtigt stolt af at være en del af, lyder det.

Ledere og medarbejdere har styret børnene gennem krisen

For Aabenraa Kommunes skolechef, Rasmus Andreassen, og dagtilbudschef, Jacob Svarre Winther, har den seneste tid været historisk. Og i en tid, hvor der blev kørt, mens asfalten blev lagt, har de to chefer været taknemmelige for deres personale.

Af Kasper Stooft

Da Mette Frederiksen 11. marts 2020 stod på et pressemøde og lukkede det meste af det danske land ned, fik Aabenraa Kommunes skolechef, Rasmus Andreassen, og dagtilbudschef, Jacob Svarre Winther, beskeden på præcis samme tid, som resten af Danmark. Ingen forvarsler, indikationer eller hints.

Det heller ikke selvom statsministeren fra talerstolen lukkede det meste af begge afdelingscheferes respektive ansvarsområder.

– De sidste par måneder har været unikke på en måde, som ingen af os formentlig havde set komme. Der har været kort tid at handle i, og vi har haft brug for god kommunikation og ledelse hele vejen igennem, siger Rasmus Andreassen, der som ansvarlig for skoleområdet på et par dage kunne se størstedelen af kommunens elever blive sendt hjem.

På dagtilbudsområdet var situationen den samme. Dagplejer, vuggestuer og børnehaver blev lukket ned for at forhindre smittespredning af covid-19.

– Jeg er nødt til at lægge stor vægt på, at vi på dagtilbudsområdet har nogle særdeles kompetente ledere og medarbejdere, der uden at tøve har trådt til, selvom vi alle har bevæget os på ukendt territorium. Der har været fokus på at løse ud-

Dagtilbudschef, Jacob Svarre Winther. Foto: Claus Bøge Jensen

Skolechef, Rasmus Andreassen. Foto: Claus Bøge Jensen

fordringerne og samtidig give børnene den bedste hverdag. Det kan jeg ikke rose nok, og det høje niveau blandt personalet har været med til at få os godt igennem krisen, siger Jacob Svarre Winther, som bakkes op af sin chefkollega:

– Jeg kan kun tilslutte mig det budskab, Jacob kommer med. Også på skoleområdet har der været en ro og en professionalisme, som jeg kun kan have respekt for, lyder det fra Rasmus Andreassen.

Fra hverdag til nødpassning

11. marts 2020 bliver nok en af de dage, hvor mange af os kan huske, hvor vi var klokken 20.30. Da Mette Frederiksen holdt pressemøde, var det nok de færreste af os, der havde nogen idé om, hvad der ventede os.

– Jeg sad derhjemme og så pressemødet. Jeg kan huske, at jeg fik både opkald og SMS'er, men at jeg tænkte, at jeg nok hellere lige måtte se det her færdigt, siger Rasmus Andreassen.

Dagen efter pressemødet handlede det for Jacob Svarre Winther om at få et overblik over situationen og samtidig få sat et nødpassningsberedskab på benene.

– Det har for os handlet om, at vi har været klar til at rykke på de retningslinjer og udmeldinger, der løbende kom fra myndighederne. Under nedlukningen så jeg virkelig samfundssind fra mange af vores medarbejdere, som med stor ro og forståelse har styret børnene igennem en unik tid, siger dagtilbudschefen.

Onsdag 15. april åbnede Aabenraa Kommunes dagtilbud samt skoleområdet 0.-5. klasser. De største skoleklasser fulgte trop mandag 18. maj.

Første skoledag om igen

Da statsministeren efter ugers nedlukning igen fremtonede på tv-skærmen lige før påskeferien og fortalte, at dagtilbuddene og skolerne igen kunne åbne for de mindste, stod det hurtigt klart for ledelsen af Hellevad Børneunivers, at det ikke var den samme skole, de kunne vende tilbage til som den, de forlod en måned tidligere.

Af Kerstin Bundgaard

Familier har i ugevis isoleret sig mest muligt fra omverdenen, da statsministeren meddeler, at børn i daginstitutioner

og 0.-5. klasserne på skolerne kunne genoptage hverdagen. Men hvordan genåbner man en skole og en børnehave efter en lang nedlukning, der skyldes en verdensomspændende pandemi? Det kan skoleleder Søren Sørensen og pædagogisk leder Anni Schjødt Jensen fra Hellevad Børneunivers svare på.

Påskeferien blev skiftet ud med hektiske dage på skolen. På få dage skulle børnehaven og skolen være klar til at modtage børn op til 5. klasse. Med retningslinjerne ved hånden gik skoleledelsen og medarbejderne en lang dag i møde:

Billede 1: Nogle af drengene sidder på gangen med åben dør ind til resten af klassen. Fotos: Kerstin Bundgaard

Billede 2: Skoleleder Søren Sørensen bliver bedt om at se pigernes drejetur på gyngen.

Billede 3: Pædagogisk leder Anni S. Jensen viser, hvordan børnehaven Smørhullet regulerer antallet af tilstedeværende i garderoben. Der må være maksimalt fire forældre med børn i garderoben. Er der ingen pinde tilbage i bøtten, må man vente udenfor.

Billede 4: Hvert barn indgår i en legegruppe med børn, de må lege med i frikvartene.

– Det var hektisk i den første opstartsfasen for os som ledelse, men også for medarbejderne. Der skulle være to meter i mellem børnene, og vi skulle finde ud af, hvor de kunne være. Det gjorde vi på en dag. En lang dag. En hektisk dag. Men det var en fed dag. Alle var med på, at det skulle bare lykkes, det her, og så var vi klar til at modtage vores elever dagen efter, fortæller skoleleder Søren Sørensen.

Beslutningerne blev godkendt i MED-udvalget og i skolebestyrelsen, hvorefter grovskitsen blev sendt ud til medarbejderne, der var parate til at få genåbningen til at lykkes. Der blev opsat afspæringsbånd på legepladsen, klasser blev delt op, klasselokaler og indgange blev tildelt de nye klassegrupperinger, legegrupper blev udpeget og der blev nedfældet og udsendt procedurer til elever og forældre. De var dermed varslet om, at skolen, de kommer tilbage til, ikke er den samme som den, de forlod.

Første skoledag efter ugers nedlukning var da også helt særlig, da de fremmødte som det første blev mødt af en skoleleder udstyret med håndsprit i skolegården.

– Børnene var oppe at køre. De syntes, det var spændende den første dag, og de nød, at de kunne være sammen igen, siger Søren Sørensen og forstætter:

– Der gik ikke mere end de tre dage, der var i den første uge inden de vidste nøjagtigt, hvilke indgange og toiletter, de måtte benytte. Det blev hurtigt til hverdag for dem.

Trivsel og nødundervisning i højsædet

Anni Schjødt Jensen, som er pædagogisk leder af Hellevad Børneunivers, fortæller med stor entusiasme om deres tilgang til genåbningen. Med en trebenet taburet som metafor forklarer hun, at der skal lægges lige stor vægt på alle tre ben, som hun benævner tryghed, trivsel og corona:

– Selvfølgelig skal vi tage højde for corona og de retningslinjer, der er givet, men vi skal i lige så høj grad sikre børnenes, forældrenes og medarbejdernes trivsel og tryghed. Mangler det ene ben, så vælter taburetten. Så ville vi ikke kunne åbne, siger hun.

For børn, forældre og medarbejdere i børnehaven betyder det, at afleveringen og afhentningen skal føles tryk, og børnene skal have så genkendelig en hverdag som muligt. Forældre må – efter at have sprittet hænderne af – fortsat komme med ind i garderoben og sige farvel. Madpakkerne lægges på en rullebogn i stedet for i køleskabet, som kun personalet må betjene.

For skolebørnene betyder taburettens ene ben, corona, en masse begrænsninger i deres færden på skolen, og hvem de må lege med. Også undervisningen begrænses i stort omfang

Klasselærer for 1. klasse, Annette Vendelbo Jensen, benytter frikvarteret til afspritning af borde.

Forældre må ikke komme længere end til garderoben. Madpakkerne stilles på rullebognen, da køleskabet kun må betjenes af personalet.

Børnene ved præcis, hvordan hænderne skal vaskes, så de bliver helt rene.

til dansk og matematik, hvilket de fleste lærere kan undervise i. Ikke mindst på grund af alle de forandringer som corona giver, er det vigtigt at lægge vægt på tryghed og trivsel. Derfor er medarbejderne på hele dagen fra eleverne kommer til de går hjem.

Skoleleder Søren Sørensen pointerer:

– Det har lange udsigter det her. Vi skal indrette os således, at vi kan være i det i et år. Vi har fundet en løsning, som vi hviler i og kan være i. En hektisk, anderledes tid bliver også til rutine og hverdag på et tidspunkt, og det er som om, det er blevet hverdag nu.

Arbejdsflid i krisetid

▲ Teamleder for Kultur, Charlotte Helt Brunsgaard, holder virtuelt møde med Kultur, Plan og Fritidschef Bo Riis Duun. Ifølge teamlederen selv, viser billedet et "umamerligt langt garn", og corona-skydeskiven i baggrunden kan hun sigte efter, når hun skal have afløb for corona-relaterede frustrationer.

◀ For byplantlæggerne Janni Kollerup og Camilla Engberg er savnet til fredagsritterne i rådhuskantinen stort. Med en meters afstand imellem hinanden, slog de sig ned med to gange pommes frites i et solrigt hjørne på Sønderstrand.

► Fra hjemmekontoret deler Janni Kollerup, koordinator for Fremtidens Aabenraa, sit skærbillede på telefonen med Kultur, Plan og Fritidschefen Bo Riis Duun.

► Efter to måneders hjemsendelse for de fleste i Byråds- og Direktionssekretariatet blev det virtuelle afdelingsmøde et glædeligt gensyn med kollegerne.

▲ På skolerne er den almindelige timeplan skiftet ud med nødundervisning. Lærerne påtager sig også opgaver som at sørge for, at børnene får vasket hænder og tilbyder håndcreme til den tørre hud på de små hænder.

◀ De fleste ansatte på social- og sundhedsområdet har under hele den såkaldte nedlukning varetaget deres jobs som "normalt". Omstændighederne er dog langt fra normale. For at beskytte sig selv og de ældre, bærer de ansatte nu maske eller visir.

► I Helpdesk kan de se, at 1100-1500 medarbejdere logger ind på Citrix via fjernadgang hver dag. Tre medarbejdere sidder dagligt klar til at hjælpe med it-support. Alt i alt kan de konstatere, at vi har et effektivt system, der gør det muligt for mange ansatte at arbejde hjemmefra.

▲ Vejtekniker Hanne Petersen skulle sammen med N1 Netselskabet og Munck besigtige forholdene på Sønderskovvej i Aabenraa inden gravearbejdet til udskiftning af elkabler kunne begynde. For at efterleve sundhedsmyndighedernes retningslinjer blev cyklen valgt som befordringsmiddel i stedet for en tætpakket bil.